

Příprava výstavby účelové budovy Státního oblastního archivu v Plzni

(Požadavky zadavatele na řešení objektu)

Zásadní řešení naznačených problémů a nedostatků depozitních a pracovních prostor u centrály SOA v Plzni s perspektivou na několik desetiletí se jeví ve výstavbě účelové budovy, s níž se počítalo po dostavbě centrály Moravského zemského archivu (MZA) v Brně. SOA v Plzni má již od 90. let 20. století připravený pozemek p. p. č. 883/203 v areálu bývalých kasáren v Plzni na Slovanech (k. ú. Hradiště u Plzně) o výměře **11 581 m²** v hodnotě cca 30 mil. Kč. Pozemek sousedí s místní komunikací ve vlastnictví města Plzně, od níž je možné se bezproblémově napojit na inženýrské sítě. Pozemkovým sousedem v původním areálu kasáren je firma P&P Březina servis Slovany s. r. o., Losiná č. p. 303, PSČ 332 04. Územní plán města Plzně počítá v této lokalitě se smíšenou zástavbou bytových domů, administrativních objektů, objektů služeb, popř. dalších staveb (viz stanovisko MM Plzně).

Předpokládaná budova centrály SOA v Plzni, aby sjednotila všechny zaměstnance ze tří pracovišť do jedné budovy, aby zabezpečila všechny současné nároky kladené na moderní archivní instituci a aby zajistila všechny potřeby centrály alespoň na dalších 50 let, by měla být dimenzována na cca **60 zaměstnanců** a pro uložení cca **35-40** a při užití kompaktních regálů cca **50** tis. bm archiválií.

Budova centrály by musela být maximálně **čtyřpodlažní**, vybavena ekologickým vytápěním (**plynovým a obnovitelných zdrojů**), elektronickým **zabezpečovacím** zařízením, elektronickým **protipožárním** zařízením, **počítačovou sítí s připojením na optickou síť** (CESNET nebo CAMELNET), **klimatizací, centrálním vysavačem, výtahy** (osobní, nákladní v blízkosti depozitního bloku), s **depozitními prostory (cca 7 000 m²)** dimenzovanými na uvedené množství archiválií a v jeho rámci se **speciálními částmi** na ukládání **velkoformátových archiválií (např. map a plánů) - (30 m²)**, dále se speciálními depozitáři pro ukládání **nejcennějších archiválií (36 m²)**, **fotografií, filmů a negativů a dalších moderních médií se zvýšeným chlazením (30 m²)**. Součástí depozitního bloku by měla být i **odborná knihovna archivu (300 m²)**. V blízkosti depozitářů je nutné zajistit místnost **pro příjem archiválií (30 m²) a jejich očistu (10 m²)** s přístupovou **krytou rampou (20 m²)**.

Na depozitáře by měly navazovat odborné pracovny pro **20 archivářů (po 12 m²) a 5 vedoucích archivních oddělení (po 20 m²)** a u nich **16 pořádacích místností (6 po 15 m², 5 po 20 m² a 4 po 40 m² a 1 po 60 m²)** dimenzovaných také na práce s **rozsáhlými archivními fondy**. (Tyto pořádací místnosti by měly být umístěny vedle pracoven archivářů a propojeny s nimi dveřními průchody. Prostorové oddělení pracoven a pořádacích místnosti je nutné z důvodů vymezení prašného a čistého provozu pracovišť archivářů.) V této části objektu by se měla nacházet též **pracovna archiváře pro centrální vedení PEvA (12 m²) a spisovna archivních pomůcek a spisů o fondech (50 m²)**.

Veřejná část v 1. NP by vedle **zádveří (6 m²)**, **vrátnice (18 m²)**, **vstupních prostor (80 m²)**, **šaten pro veřejnost, badatelný (100 m²)** dimenzované na **počet 40 míst a dozoru badatelný (15 m²)** se **sklady pro rezervovaný archivní materiál (15 m²)** a **audiovizuální techniku a mobiliář (20 m²)** měla obsahovat též kvalitně vybavený **přednáškový sál (140 m²)** pro **45 posluchačů** k vzdělávacím a osvětovým akcím archivu, dále menší **výstavní sál (60**

m²) pro archivní výstavy, **sklad** vitrín a výstavních panelů (15 m²), **denní místnost pro veřejnost** (10 m²) a **místnost reprografie a rozmnožovna** (20 m²). V této části by měly být také **pracovna pro knihovníka** (12 m²) a **příruční a odborná knihovna** (300 m²), která by ale měla být začleněna jako specializovaná součást depotního bloku v 1. NP.

V administrativní části je nutné počítat s kanceláři ekonomického útvaru a celého vedení SOA včetně kanceláře ředitele – **ředitel** (26 m²), **zástupce ředitele** (20 m²), **2 sekretářky** (28 m²), **auditor** (12 m²), **právník** (12 m²), **ředitel odboru** (20 m²), **2 vedoucí oddělení** (po 18 m²), **3 personalisté** (personalista, personalista-školitel, mzdová účetní po 12 m²), **ekonom** (12 m²), **účetní** (12 m²), **materiálová účetní** (12 m²), **pokladní** (12 m²), **referent krizového řízení** (12 m²), **referent bezpečnosti práce a požární ochrany** (12 m²), **referent centrálních nákupů a veřejných zakázek** (12 m²), **investiční technik** (12 m²), **vedoucí majetkové správy** (12 m²), **spisovna archivu** (35 m²) a **2 zasedací místnosti pro porady oddělení** (po 30 m²), **sklad kancelářských potřeb a kancelářské techniky** (25 m²).

Speciální část objektu by sloužila k potřebám **konzervátorských dílen** (7 zaměstnanců po 30 m²) se **skladem** (15 m²), **fotoateliéru** (1 zaměstnanec - 20 m²) se **skladem** (15 m²) a **fotokomorou** (15 m²), **digitalizačnímu pracovišti** se 3 zaměstnanci a s materiálním zázemím – po 20 m² - (příruční sklad digitalizovaného materiálu – 15 m²), **informatikům a programátorům** - 4 zaměstnanci (po 12 m²), včetně technického vybavení a zázemí k těmto činnostem (sklady výpočetní a komunikační techniky a materiálu - 30 m²), **pracovna pro servisní činnosti informatiků – 25 m²**. V této části by měly být též **dvě samostatné klimatizované serverovny**, (po 5 m²) každá v jiné části budovy – vzdálenost je dána důvody bezpečnosti ukládaných dat.

Nedílnou součástí archivního objektu musí být **plynová kotelna** (energocentrum), **elektrorozvodna**, **prostor s klimatizačními jednotkami**, **dílna údržby** (30 m²) se **skladem údržby** (20 m²), **sklad pracovních pomůcek** (20 m²), **sklad úklidu** (20 m²), **úklidové místnosti** celé budovy (na každém patře minimálně jedna úklidová místnost), **místnost garážmistra** (15 m²) se **skladem součástek a pneu k automobilům** (20 m²), **šatny archivářů, údržbářů a úklidových a dalších pracovníků včetně sprch, WC a hygienického zázemí**, **5 čajových kuchyněk** (po 8 m²), **příruční sklady na kartony a obalový materiál** (25 m²), **sklad na skart** (20 m²) a **prostory na komunální a speciální odpad** (15 m²).

Asi v 1. NP by měly být umístěny **tři inspekční pokoje**, a to každý s příslušenstvím, které by tvořily samostatnou část objektu, oddělenou od ostatních prostor, a které by měly společnou přístupovou chodbou s vnějším vchodem.

Součástí objektu by měly být též **garáže** pro dopravní prostředky (automobily – 6 stání, venkovní úklidová technika – sekačka, stroj na úklid sněhu apod.). Vně budovy by měly být přístupové cesty a chodníky, parková úprava a parkoviště dimenzované na 70 stání (1260 m²?).

Prostorově nejsou určeny v objektu *energocentrum* (kotelna), *elektrorozvodna* (asi 5 m²?), *klimatizační jednotky*, *centrály EZS a EPS* (asi po 5 m²?), *prostor separační jednotky centrálního vysavače* (asi 5 m²?), *výtahy a strojovny výtahů*, *úklidové místnosti*, *chodby*, *schodiště*, *WC*, *sprchy*, *šatny zaměstnanců* (archivářů, údržbářů, uklízeček a ostatních zaměstnanců), *šatny pro veřejnost* (badatelů a návštěvníků přednášek a výstav), *tři inspekční pokoje* s příslušenstvím, se společnou přístupovou chodbou a zvláštním vchodem, a *garáže* a vně budovy *požární bezpečnostní stání, přístupové cesty a chodníky a zatravněná plocha*.

Na provozní náklady budovy by se z velké části použily prostředky dosud vynakládané na nájmy a prostředky ušetřené z častého stěhování a převážení archiválií.

Předložený návrh vychází z poznatků dosavadních stavebních řešení objektů určených pro činnost státních oblastních archivů a ze srovnání výstavby zcela nové a účelové budovy s adaptacemi nevyužitých a někdy i památkově chráněných budov. Z tohoto srovnání vychází výstavba nové účelové budovy jako nejvýhodnější, neboť splňuje požadovaná kritéria na funkčnost a řeší problém s perspektivou několika desetiletí, ne-li celého století, což adaptací nevyužitých objektů nelze nikdy dosáhnout. Např. náklady na opravy a úpravy archivní budovy v Klášteře u Nepomuka dosáhly cca 55 mil. Kč, což je polovina finančních prostředků potřebných k dokončení oprav a úprav a vytvoření nezbytné funkčnosti objektu s téměř poloviční ukládací kapacitou, která navíc ze 60 % nebude zcela splňovat podmínky pro ukládání archiválií, a se zázemím nejnižšího standardu pro zaměstnance i veřejnost a bez dalších odborných a administrativních pracoven.

Mgr. Petr Hubka, SOA v Plzni

v Plzni 29.11.2016

Vysvětlení: Uvedené plochy v m² jsou orientační a nemusí vždy být v souladu s normou. Upřesnění by pak provedla předprojektová studie a vlastní projekty. V podkladech ke studii a k vlastním projektovým úkolům už nebude v takovémto záměru plocha jednotlivých prostor objektu uváděna.